

Економски аналитичар и колумниста Нове економије Богдан Петровић оцењује за Н1 да ће 2023. година бити веома тешка за оне који примају плату из буџета, јер је за њих предвиђено повећање од свега 12,5 одсто, а међугодишња инфлација у октобру је била 15 одсто. Предвиђа да ће се висока инфлација врло вероватно наставити, а томе ће допринети, као и скоку осталих цена, и најављено повећање струје и гаса од 1. јануара. Према његовим речима, једино могу добро да прођу војна лица, јер ће она добити повећање од 25 одсто.

„Од фебруара, закључно са 1. новембром имали смо повећање цена основних животних намирница, са неколико изузетака, од 40 до 50 одсто и двоструко повећање струје за годину дана. Кад све то укалкулишете јасно је за неког ко живи на буџетским примањима да ће наредна година бити јако тешка“, указује Петровић у Н1 Студио лајв.

Коментаришући данашње образлагање буџета у Скупштини Србије премијерке Ане Брнабић, која је истакла да је привредни раст 2,5 одсто и хвалила предвиђена повећања плата у јавном сектору и пензија, он је навео да није толики оптимиста и да је врло дискутабилно да ли ћемо у следећој години имати раст од 2,5 одсто, имајући у виду да у последњих пет квартала имамо тренд клизања БДП наниже, а да је међугодишњи раст у последњем кварталу био свега 1,1 одсто.

Сматра, међутим, да може да нас „извуче“ успешна пољопривредна сезона и да се напукон оспособе капацитети ЕПС и отвори термоцентрали Костолац БЗ, „али, то са ЕПС ће тек имати ефеката крајем 2023, тако да бих ја сачекао“.

Додаје да су тенденције које се тичу БДП врло негативне, и мада се премијерка хвали споразумом са ММФ, Петровић указује да „да је добро нико не би звао ММФ“.

„Следеће године нашем буџету ће недостајати 650 милијарди динара само за враћање већ преузетих обавеза, с тим што треба покрити скоро 300 милијарди динара дефицита. Дакле, фали нам 919 милијарди динара. Шта то значи? Једноставно, држава мора да подигне зајмове, а сви смо сведоци наглог раста каматних стопа. На светским финансијским тржиштима десетогодишња обвезница Србије носи камату од 7,2 одсто, док није постигнут споразум са ММФ, камата је била 8-8,5 посто. Ради се о десетогодишњој обвезници, што значи да ћемо ми 10 година унапред морати да плаћамо камату од 7,2 одсто“, појаснио је Петровић.

Подсећа да смо пре само годину дана позајмљивали са каматом од 1,2-1,4 одсто.

А на изјаве министра финансија да је позитивно што нам јавни дуг остаје у оквирима Мастрихта који предвиђа да он не сме да пређе 60 одсто од БДП, Петровић наводи да то јесте истина, с обзиром да нам је сада 55-56 одсто до 58 одсто, али истиче да је за нас много боље да смо се држали наших закона који предвиђају 45 одсто од БДП, јер је оквир из Мастрихта предвиђен за чланице еврозоне иза којих стоји заједничка валута, а ми морамо да се задужујемо у туђој.

Додаје да ми треба да се задужимо за сервисирање тог дуга, и да се предвиђа две милијарде евра задуживања од домаћих банака, три милијарде на тржишту евро

обвезница и пет и нешто милијарди што од ММФ што од страних влада.

„Тако да ће се радити комбинације. Зато је био потребан ММФ јер ће он обезбедити 2,4 милијарде евра, и тако ће се смањити потреба задуживања државе на финансијском тржишту“, наводи Петровић.

На питање да ли је влада морала да се одрекне неких планираних пројеката за следећу годину, он каже да јесте, и да се највећи део инвестиција односи на већ увелико започете пројекте.

Од нових пројеката, предвиђено је издвајање за национални стадион, и то у 2023. свега 60-ак милиона евра, за мост преко Саве код Београда на води, за који је већ подигнут кредит од 80 милиона евра, а предвиђен је и трансфер граду Београду из буџета од 250 милиона евра за метро

Од нових пројеката, предвиђено је издвајање за национални стадион, и то у 2023. свега 60-ак милиона евра, за мост преко Саве код Београда на води, за који је већ подигнут кредит од 80 милиона евра, а предвиђен је и трансфер граду Београду из буџета од 250 милиона евра за метро.

„Ниједан други пројекат неће бити започет. Нека средства ће бити уложена у реконструкцију речних лука и изградњу нових затворских капацитета“, додаје.

Када се ради о буџетском дефициту, истиче да су јавна предузећа, попут ЕПС и Србијас, направила највећи део буџетског дефицита – 1,2 милијарди евра од укупно 2,2 милијарде евра.

„Лошим управљањем ЕПС-ом, је дошло до прекида производње и ми и даље морамо да плаћамо тај рачун. Ако све буде у реду, можемо да рачунамо да ће тек следеће зиме ЕПС моћи да функционише нормално и престаће потреба за великим увозом струје“, наводи он.

Истиче да ми већ сада морамо да мислимо на будућност у енергетском смислу, да пронађемо алтернативу за термоелектране, јер угља имамо за још 30-40 година, немамо довољно сунца преко зиме да можемо да се ослонимо на његову енергију, нити можемо да се поуздамо у енергију ветра. Што се тиче реверзибилних хидроелектрана, упозорава да оне не производе, већ троше струју.

Упитан како ће се на Србију одразити забрана увоза руске нафте преко мора која је данас ступила на снагу, он сматра да то такорећи уопште неће утицати на Србију, али да ће много већи проблем настати 5. фебруара, када ступи на снагу забрана увоза руског дизела, што ће довести до скока цена на тржишту.

(Н1)